

ԹԱՐԳՄԱՆԱԿԱՆ

ԱՂՕԹՔ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐՈՒԱՆ
ԱՂՕԹՔ ԵՐԿՆԱԻՈՐ ՀՕՐ՝
ԵՐԱՆԵԼԻ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԳԱՌՆԵՅԻՒՆ՝ ԿՈՂՄԷ

Յաւիտեաններու Աստուածը եւ բոլորին ստեղծիչը որ Քու ամենակարող զօրութեամբ սկիզբէն երկինքն ու երկիրը ստեղծեցիր, Քու հրամանովդ լոյսը ստեղծեցիր եւ լոյսը խաւարէն բաժնեցիր (Մննդոց 1:3-4): Ահա մենք՝ տարբեր-տարբեր անօրէնութեամբ խաւարին մէջ նստողներս կ'աղաչենք Քեզի՝ իմ Տէրս եւ Աստուածս, բարին ընող եւ շատ ողորմութիւն ունեցող, Քու ողորմութեանդ լոյսը իմ վրաս ծագեցուր եւ շարին խաւարային խորհուրդները հեռացուր ինձմէ, որոնց միջոցաւ կորուստի անդունդին մէջ իյնալով կործանեցայ եւ տարակուսանքի մէջ եմ:

Դուն որ ամէն ինչի կարող եւ հզօր ես, առանց շուքի լոյս ես, բարիքներու անըստ պառ աղբիւրը, կենդանութիւն տուողը, Քու Սուրբ Հոգիիդ սրբարար շնորհքներդ իմ վրաս ցոլացուր եւ իմ սրտիս եւ իմ հոգիս իմ մեղքերուս մթութենէն եւ բոլոր տեսակի աղտեղութենէն մաքրէ, որոնցմով շլացած եմ եւ չեմ կրնար Քու աստուածային պատւիրաններուդ լոյսին նայիլ եւ արդարութեան ճամբայէն քալել:

Նոր Իսրայէլի անքուն պահապանը եւ ամենատես աչքը, որ քերովբէներուն մէջ կը նստիս եւ անդունդներուն կը նայիս, քաղցրագոյն աչքերով Քու ապիկար ծառայիդ նայիր, որ մեղքերու անդունդներուն մէջ խորասուզուած է, կարողութիւնը եւ զօրութիւնը շունիմ ինքզինքս այս անդունդէն դուրս բերելու եւ ինձի ձեռնտու եւ օգնական չկայ այս անհնարին տարակուսանքներէն ազատելու: Բայց Դուն, ո՛վ Տէր, այցելէ ինձի եւ պաշտպանէ զիս եւ Քու աննահանջելի հրամանովդ զիս այս անբաւ շարերու խորքերէն ազատագրէ, որովհետեւ ոչինչ գոյութիւն ունի որ Քու ամենակարող զօրութիւնդ կրնայ արգիլել:

Ո՛վ որողմած, կ'աղաչեմ Քեզի, Քու աստուածութեանդ հոգին առաքէ ինձի, որ ջուրերուն վրայ շրջելով Քու արարածներդ կը կենսագործէ, որովհետեւ իմ մտքիս ամլութիւնը կը փարատես եւ Քու կամքիդ հաճոյական մաղթանքները իմ մտքիս մէջ սերմանէ, որովհետեւ առանց Քու օգնութեանդ, ես չեմ գիտեր թէ ի՛նչ պէտք է խնդրեմ Քեզմէ, որովհետեւ Ան, որ ամէն ինչ գիտէ եւ նոյնիսկ Աստուծոյ խորհուրդները կը քննէ, Ան նաեւ գիտէ մեր պէտքերն ու կարիքները մեր խնդրածէն եւ գիտցածէն աւելի եւ մեր տկարութեան դողալով, մեզի կը սորվեցնէ հաւատքով խնդրել եւ Քեզմէ գտնել մեր մեղքերուն թողութիւնը:

Քու բարեբանուած երեսներէդ զիս մի՛ մերժեր, որովհետեւ ուխտիս մէջ չմնացի, որ Քեզի ուխտած էի փրկութեան օրը եւ Քու օրէնքներուդ ճամբաներէն շեղեցայ մոլորու-

¹ Յովհաննէս Գառնեցի (1180-1245) 12-րդ դարու աստուածաբան մըն էր: Նշանաւոր վարդապետ եւ համրածանօթ է իր «Յովհաննէս Վարդապետ Գառնեցիի Աղօթամատոյց» գրքով, որ նաեւ կը կոչուի «Աղօթներու գիրք»: Իր ժամանակակիցները այդ աղօթները կը նկարագրեն որպէս հրաշագործ աղօթներ: Այս աղօթներէն, մասնատրաբար, յայտնի են շաբթուան եօթը օրերու աղօթները, ուր իւրաքանչիւր աղօթք կը սկսի իր անուան առաջին տառերուն համաձայն (Յ, Ո, Վ, Ա, Ն, Է, Ս):

Թեան իշխանին խրատներուն մտիկ ընելով, երկինք առաջնորդող պողոտայէդ շեղեցայ եւ մեղքերու ու մահուան փշոտ ճամբաներուն մէջ գացի: Այլ Դուն՝ խնամող Տէր, որ բարերարութիւնդ ընելէ չես ձանձրանար եւ ողորմածութիւն ցոյց տալէ չես յապաղիր, Քու Հոգիիդ զօրութեամբ Քու անդրդուելի պատուիրաններուդ մէջ վերահաստատէ զիս, իմ ոտքերս ուղղելով դէպի կեանք տուող աղբիւրը:

Արդ՝ մարդասէր եւ ամենակարող Տէր, որ Քու ժառանգութեանդ արքայութիւնը, որ Քու սուրբերուդ համար նախքան երկնքի եւ երկրի ստեղծագործութիւնը պատրաստեցիր, զիս իմ բոլոր տեսակի անօրէնութիւններէն սրբէ եւ արժանի ըրէ սուրբերուդ հետ Քու երկնային արքայութիւնդ մտնելու, գոհութեամբ փառաւորելու Քու ամենազօր տէրութիւնդ, յաւիտեաններուն յաւիտեանը. ամէն:

ԵՐԿՈՒՇԱՔԹԻ
ԱՂՕԹՔ ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ԵՐՐՈՐԳՈՒԹԵԱՄ՝
ԵՐԱՆԵԼԻ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԳԱՌՆԵՑԻՒՆ ԿՈՂՄԷ

Ո՛վ բարերար եւ ամենակալ՝ բոլոր կասկածողներուն ապաւէնի յոյսը, իմ Տէրս եւ իմ Աստուածս, բոլոր էակներուն արարիչը, ամէն ինչի եւ բոլորին նախախնամողը, որ այսօր, Քու հրամանովդ ջուրերուն բազմութիւնը բաժնեցիր (Մննդոց 1:6-7): Այդ ջուրերէն շատերը ամպերուն վրայ դրիր եւ ջուրերուն միւս մասը, անսահման իմաստութեամբդ, երկրին տակ, ստորոտը տեղաւորեցիր աղբիւրները բխեցնելու եւ գետերը խաղաղացնելու: Այս ջուրերուն միջեւ Դուն անշրպետ եւ տարածք դրիր զայն հոսանուտ օդով լեցնելով, որպէսզի փոխադարձաբար ջուրերը մշտնջենական կերպով վերինները եւ ստորինները իրարու հետ հաղորդուին ամբողջ տիեզերքին օգտին եւ մարդկութեան կարիքներուն համար, ինչպէս նաեւ մարդութեան կարիքին համար, զոր Քու աստուածութեանդ փառքերուն երանաւէտ վայելքին համար ստեղծագործեցիր:

Արդ՝ ես որ ստորին ջուրերուն նման զանազան մեղքերու զարշահար ճահիճներուն մէջ գոյութիւն ունիմ եւ բազմատեսակ անօրէնութիւններով ապականած եմ, Քեզի կը պաղատիմ իմ յոյսս եւ ստեղծիչս, Քու բարեգութ կամքովդ իմ միտքս Քու սրբութեամբդ մաքրագործելով ամէն տեսակի աղտեղութենէն, այս ստորին վայրէն ամպերու ջուրերուն պէս վեր հանէ եւ Քու քաղցրութեամբդ իմ նեխութեանս դառնութիւնը հեռացուր ինձմէ Քու աստուածային կամքիդ հաճելի ըլլալու համար՝ ի գովեստ Քու փառքիդ անբաւելի շնորհներուն:

Իմ անօրէնութեան բազմութեան մի՛ նայիր, որովհետեւ գութի արժանի չեմ եւ իմ յանցանքներուս ահռելիութեան համար ինձմէ մի՛ խորշիր, այլ Քու անբացատրելի գթութեամբդ մօտեցիր ինձի եւ ողորմէ՛ ինձի Քու անհատնում ողորմութեամբդ, որովհետեւ բոլորին համար քաղցր ես, որոնք Քեզի կ'աղօթեն եւ Քու մարդասիրութեանդ կ'ապաւինին:

Դուն, ո՛վ Տէր, Քու կամքիդ գթութեան անձրեւը եւ Քու առատահեղ ողորմութեան ցօղը անձրեւացուր իմ սրտիս վրայ, որ շարերուն սաստիկ ցանկութիւններէն եւ անօրէնութեան տաքութենէն երաշտացած, բարութեան որեւէ տեսակի պտուղ չունի եւ Քու մարդասիրութեանդ շնորհքով ոռոգելով եւ պարարտացնելով անեղծանելի պաշարին արդիւնքները բեր մշտնջենաւոր եւ իւրայատուկ կեանքին համար:

Մտիկ ըրէ, ո՛վ բարերար, առանց յիշելու քաւէ իմ մեղքերս եւ Քու ծառայ արժանի ըրէ երկնային օթեւաններուն, Քու անուանդ սիրելի սուրբերուն հետ միասին եւ Քու Աստուածութեանդ հաճոյքները կատարողներուն հետ, որոնք երկնքի մէջ եւ երկրի վրայ են, որպէսզի անոնց հետ անլուելի օրհնաբանութեամբ փառաւորեմ Հայրը, Որդին եւ Սուրբ Հոգին. ամէն:

**ԵՐԵՔՆԱԲԹԻ
ԱՂՕԹՔ ԵՐԿՆԱԻՈՐ ՀՕՐ՝
ԵՐԱՆԵԼԻ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԳԱՌՆԵՅԻԻՆ ԿՈՂՄԷ**

Վերակացու, արարիչ եւ ամենախնամ Աստուած, որ այսօր Քու կամքիդ գթութեամբ երկրին վրայի ջուրերը ծովերուն խորերուն մէջ ժողովեցիր եւ ցամաքը ջուրերէն զատեցիր: Յամաքը զանազան բանջարներով եւ գեղեցիկ վայելչութեամբ զարդարեցիր եւ տեսակ-տեսակ ծառերով ծաղկեցուցիր (Մննդոց 1:9-12): Բայց հիմա, այս վաղանցուկ երկիրը՝ ուր քու սերմանած բարի բոյսերդ փոխանակ առաքինի պտուղներ տալու՝ խոցոտիչ մեղքերու փուշեր բուսցուց իմ հոգիիս մէջ եւ քաղցրութեան բերքերու փոխարէն անօրէնութեան դառն եւ մահացու պտուղները գոյացուց իմ ներսիդիս:

Բայց Դուն՝ ոխ չպահող Տէ՛ր, քաղցրութեամբ նայիր Քու արարածներուդ եւ Քու ձեռքերուդ գործերը մի՛ անտեսեր եւ շարութեան փուշերը եւ անօրէնութեան արգասիքը, որ ես ինքս պտղաբերեցի, խլէ ինձմէ: Իմ անօրէնութիւններս իմ գլուխէս աւելի վեր բարձրացան եւ մեղքերուն ցեխոտ ու տղմուտ ջուրերը իմ անձս ծածկեցին. եւ ահա, ո՛վ իմ բարեգո՛ւթ Տէրս, Քեզի կը պաղատիմ որպէս ցամաք երկիր եկուր եւ իմ սիրտս նորոգէ որպէսզի Քու հաճոյքիդ համաձայն՝ ո՛վ մարդը սիրող, իմ հոգիս շուտով եւ բազմատեսակ բարի գտուղներ բերէ:

Բանաւոր երկիրը, որ բնաբոյս առաքինութեամբ զարդարեցիր, այս օդի իշխանին հրատապ հրապոյրներէն ցամքեցաւ՝ ինչպէս սաստիկ տաքութենէն տերեւները կը դալարին եւ հոգիիս ծաղիկները թօթափեցան, առաքինութեան ոտքերը գօսացան եւ բարիքներուն բողբոջները խամրեցան:

Եւ ահա կորսուած անձով Քեզի կ'աղաղակեմ կեանքի պարգեւիչ, Քու մարդասիրութեանդ խնամքին ցօղը իմ վրաս կաթեցուր, որովհետեւ խեցիին պէս իմ գօրութիւնս չորցաւ եւ տուներու խոտերուն պէս ցամքեցայ եւ Քու շնորհքներուդ պայծառութեան սկզբունքի նորոգութեամբ, վերանորոգէ զիս:

Զիս Քու օրէնքներուդ վայելուչ ցանկապատով պատսպարուած այգի մը ըրիր, որպէսզի իմ այգիիս մէջ տնկուած քաղցրութեան ողոյզներէն Աստուծոյ հաճոյքին համար խաղողներ բուսցնեմ: Իսկ ես՝ իմ ապստամբ կամքովս, Քու օրէնքներդ արհամարհեցի, շար ճամբաներով խոպան դարձայ եւ բազմատեսակ անօրէնութիւններու դառնութեան խաղող պտղաբերեցի: Հետեւաբար՝ ո՛վ մարդասէր, Քու անսահման գթութեամբդ խնայէ ինձի եւ դարման տուր այս այգիին, որ Քու մարդասէր աջդ տնկեց: Ամրացուր զիս Քու օրէնքներուդ կեանքին մէջ եւ շարութեան բաղձանքները հեռացուր ինձմէ, որոնք իմ կամքիս պատճառով ստեղծուեցան որպէսզի առաքինութեան արդիւնքները վաստակելով, արժանի ըլլամ Քեզմէ օրհնութիւն ընդունելու եւ Քու սուրբերուդ հետ միասին երկնքի մէջ Քու աննկարագրելի բարիքներդ վայելեմ եւ գոհութեամբ փառաւորեմ Քու ամենազօր տէրութիւնդ, յաւիտեաններուն յաւիտեանը. ամէն:

ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
ԱՂՕԹՔ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ԵՐԿՆԱԻՈՐ ՀՕՐ՝
ԵՐԱՆԵԼԻ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԳԱՌՆԵՅԻՒՆ ԿՈՂՄԷ

Ամենէն զօրաւոր երկնքի լուսատուներուն հաստատիչը եւ աշխարհի իմաստուն ճարտարապետը, որ այսօր երկնքի հաստատութեան վրայ լուսաւորները՝ արեգակն ու լուսինը եւ աստղերուն պարերը կարգեցիր որպէս նշան ժամանակի, օրուան եւ տարւան (Մննդոց 1:14-18): Արդ՝ կ'աղաչեմ Քեզի՝ կեանք տուող Աստուած, Քու շնորհքներուդ հոգեձիր հաճոյական պարգեւներով իմ միտքս ու կամքս շարժէ որպէսզի Քեզ ամբողջ սրտով սիրեմ եւ Քու հրամաններուդ ճանապարհէն անխոտոր կերպով քալեմ: Իմ յանցանքներու շղթաներով կապուած ըլլալով, ազատէ զիս ո՛վ ամենակալ: Գաղտնի որսորդին կորստեան տանող ճիւղին մէջ կաշկանդուած եւ ինկած ըլլալով, զիս ազատագրէ, ո՛վ բարի գուլթ ունեցող: Խաւարին անլուծելի գործերուն մէջ կաշկանդուած կը տանջուիմ: Քու շնորհքիդ լոյսը ծագեցուր եւ զիս պահպանէ ո՛վ խնամակալ՝ անվախճան կեանքի ազատութեան համար:

Դուն իմ յոյսն ու ապաւէնն ես: Դուն իմ փրկութիւնն ես: Իմ մեղաւոր անձս մեծ սպասումով Քեզի կ'ակնկալէ: Իմ հոգիս Քեզի կը փափաքի ո՛վ մարդասէր, ինչպէս եղջերուն՝ աղբիւրներու ջուրերուն: Քու ողորմութեանդ ծարաւ եմ, հետեւաբար ըմպեցուր ինձի: Սովէն տառապելով խոզերու եղջիւրներ կ'ուտեմ, ուստի երկնաւոր հացդ ինձի հասցուր: Մեղքերու եւ մահուան մրուր դառնութենէն շարաշար կը տագնապիմ եւ կեանքի բաժակդ ինձի մատակարարէ: Մահուան իշխանին շարակամ աւազակներու ներկայութենէն մերկացած կը դողամ, Քու խնամքներու զգեստներով ծածկէ զիս: Աներեւոյթ թշնամիին թունաւոր նետէն վիրաւորուած եմ, բժշկէ իմ վէրքերս եւ հարւածներս:

Եւ զիս՝ ապերախտ ծառադ, որ Քեզի աղօթք կը կարդամ, երկնային հարսնարանին եւ անմահական սեղանիդ արժանացուր անոնց հետ, որոնք բոլոր սրտով Քեզ սիրեցին եւ Քու պատուիրաններդ պահեցին, որպէս զի անոնց հետ միասին Քու ամենագուլթ մարդասիրութիւնդ փառաւորեմ, յաւիտեաններուն յաւիտեանը. ամէն:

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ
ԱՂՕԹՔ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ԵՐԿՆԱԻՈՐ ՀՕՐ՝
ԵՐԱՆԵԼԻ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԳԱՌՆԵՅԻՒՆ ԿՈՂՄԷ

Նման ոչ ուրիշին իմ Աստուածս եւ իմ Տէրս, որ արարչական գուլթով Քու արարածներդ կը կենդանացնես, այսօր Քու ամենագօր հրամանովդ, ջուրերէն շնչող կենդանիներուն խումբերը՝ մեծ կէտերը եւ թելաւոր թռչունները ստեղծեցիր եւ Քու Աստուածային օրհնութեամբ օրհնեցիր զանոնք ըսելով, «աճեցէք եւ բազմացուցէք երկիրը» (Մննդոց 1.20-22): Արդ՝ Քու անփոփոխելի տիրութեանդ բարերարութեան կ'աղաչեմ, օրհնէ նաեւ զիս՝ Քու ամենակալ ձեռքովդ ստեղծուածս առաքինի գործերու արժանացուր: Եւ հոգեւոր կեանքի սերմերը, որ այդ օրուրնէ իմ մտքիս խորերուն մէջ տեղաւորեցիր, զօրացուր եւ աճեցուր զիս Քու ողորմութեանդ եւ շնորհքներուդ միջոցով եւ կեանք տուող խորհուրդով աճեցուր, որ բոլորին կու տաս եւ չես նախատեր, որովհետեւ Դուն նոյնն ես եւ Քու տարիներդ չեն պակսիր, Քու ձեռքերդ կը բանաս եւ բոլորին

պէտքերն ու կարիքները Քու անսպառ գանձերով կը լրացնեմ: Ո՛վ Տէր, բարութեան գործերէն ամուլ մի՛ ձգեր զիս եւ իմ յանցանքներուս բազմութեան համար զիս մի՛ անտեսեր եւ մի՛ մերժեր Քու խնամքներէդ: Քու ականջներդ խոնարհեցուր եւ մտիկ ըրէ ինծի, որովհետեւ բարութենէդ աղքատ դարձայ, Քու կեանք տուող պատուիրաններէդ հեռացայ եւ իմ անձիս կամքին հաճոյքներուն յօժարեցայ:

Քու ստեղծագործութեանդ մէջ զիս որպէս կենդանի տաճար զարդարեցիր եւ ես իմ անձս պատրաստեցի որպէս բնակարան Քեզ ատող դեւերուն: Իմ հոգեւոր ծննդեանս ժամանակ, ինծի լուսաւոր պատմունճաններ հազցուցիր եւ ես իմ անձովս զանոնք մեղքերու եւ մահուան խաւարին մէջ նետեցի: Ինծի մարմնեղէն սիրտ տուիր որ ամէն ժամանակ Քու օրէնքներուդ մասին մտածէ, իսկ ես զայն անօրէնութիւններու աման դարձուցի: Ինծի ականջներ տուիր Քու պատուիրաններդ մտիկ ընելու եւ ես շար վերաբերմունքով բանսարկուին հրապոյրներուն բացուեցայ: Բարի առաքինութեան սերմը սերմանեցիր իմ մէջս եւ ես անոր փոխարէն դժնդակ մոլութեան փուշերը բուսցուցի: Բարիքը, որ ինծի պարգեւեցիր եւ անոր միջոցաւ կեանք պէտք էր շահէի, իմ անմտութեամբ կեանքի ստորոտները գացի եւ մահ ու կորուստ ստացայ: Տիրական իշխանութեամբ եւ փառքերով ինծի պատուէր տուիր եւ ես կամովին իմ անձս մեղքերու ծառայութեան մատնեցի:

Եւ հիմա, Քեզի ապաւինելով կ'աղաչեմ ո՛վ բարեգութ, իմ յացանքներս քաւէ եւ Քու ողորմութեանդ շնորհներով նորոգէ զիս: Ծարաւ եմ Քեզմէ, իմ Աստուածս, Քու կեանք տուող ջուրերովդ արբեցուր զիս: Զարութեան ցանկութեամբ ժանգոտեցայ: Զիս հուրին մէջ նետէ եւ Քու սիրոյ հուրովդ զիս սրբէ: Երկրաւոր բաղձանքները զիս տարագիր ըրին Քեզմէ, ուստի Քու ամենազօր աջդ երկարէ ինծի եւ զիս Քեզի մօտեցուր: Փոխանակ մշտնջենաւոր եւ անանցելի փառքերու, դիւրին ու ապականացու բաները սիրեցի. ուստի զիս իմ կամքիս մի՛ ձգեր:

Աներեւոյթ թշնամին իր թունաւոր նետերը իմ վրայ տեղացուց, զիս ապրեցնելու համար ինծի ամրութեան վահան եւ ապաւինելու վայր եղիր: Զարերուն խորհուրդները իմ հոգիս անաշառօրէն հարուածեցին, ինծի գթութեամբ մօտեցիր եւ բժշկէ՛ զիս ո՛վ բուր հնարներուն ստեղծիչը: Թշնամիները իմ անձս պաշարեցին եւ իրենց խաբէութեան լարերուն մէջ քնացուցին. Քու զօրութեամբդ եկո՛ւր եւ զիս ապրեցուր: Աւազակները զիս մերկացուցին եւ վէրքերուս վրայ վէրք աւելցուցին, որպէսզի արդարութեան գրահը չհագնիմ եւ գլխուս վրայ փրկութեան յոյսին սաղաւարտը չդնեմ եւ հաւատքի վահանը չառնեմ եւ Բան Աստուծոյ սուրը չկրեմ. բայց Դուն՝ հօր եւ ամէն ինչի կարող, Քու զէնքդ եւ գրահներդ առ եւ ինծի օգնելու եկուր: Հպարտացած թշնամիին զօրութիւնը խորտակէ եւ իմ անձիս ըսէ թէ «Քու փրկութիւնդ ես եմ» (Սաղմոս 35:3): Իմ անձս ցմահ տրտմած է. մխիթարէ Քու ծառադ: Երախտապարտ ըլլալու տեղ ապերախտ գտնուեցայ եւ Քու անբարկանալի բնութիւնդ բարկացուցի. հետեւաբար, ո՛վ անյիշաշար, զիս իմ անօրէնութեան համաձայն մի՛ հատուցաներ, այլ Քու ողորմութեամբդ քաւէ զիս:

Անդունդներուն խորերէն Քեզի կ'աղաղակեմ ես որ Յովնանի նման ընկղմած եմ կէտին փորը (Յովնան 1:1-17), Զիս խաւարի վիհէն հանէ եւ Քու յաւիտենական կեանքի լոյսիդ մէջ վերահաստատէ: Կորստեան մեղքերու անդունդին մէջ խորասուզուած եմ, Քու ամենազօր աջդ երկարէ եւ փրկէ զիս:

Մտաւոր խիղճէն միշտ կը տառապիմ, որպէսզի իմ քաղցրագութ Տիրոջս դառնամ եւ տանջանքներու աններելի վանողական խորհուրդներուն յուզումները, որոնք ինծի

համար պատրաստուած են, որպէս ամեհի լեռնացած ալիքներու նման իմ անձս ալեկոծեն, ո՛վ բարերար եւ անոխակալ՝ հօր այցելու, օգնէ ինձի եւ իմ մտքիս խռովութեան մորկայոյզ ալիքները հանդարտեցուր Քու գթութեան ցօղով:

Իմ անօրէնութիւններուն բազմութիւնը, գետին գարնանային զայրոյթով պղտորած եւ հեղեղ դարձած ողողեցին մեղուցեալս. այլ Դուն՝ մարդասէր Տէր, Քու կամքիդ քաղցրութեան հողմերը շնչէ իմ վրաս եւ իմ շար հոսանքներս ցամքեցուր եւ Քու ողորմութեամբ իմ անօրէնութիւններս քաւէ եւ Քու անուանդ սիրելի սուրբերուն հետ կարգէ զիս, որովհետեւ անոնց հետ միասին պիտի փառաւորեմ Քու անոխակալ մարդասիրութիւնդ, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեաններուն յաւիտեանը. ամէն:

**ՈՒՐԲԱԹ՝
ԱՂՕԹՔ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ԵՐԿՆԱԻՈՐ ՀՕՐ՝
ԵՐԱՆԵԼԻ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԳԱՌՆԵՅԻՒՆ ԿՈՂՄԷ**

Էապէս բարի եւ ամենակարող զօրութեան յաւիտենական Աստուածը, որ այսօր երկրին հրամայեցիր որ ամէն տեսակի անասուններ եւ սողուններ եւ գազաններ մէջտեղ բերէ: Եւ բարիիդ բնութեամբ մարդը հողէն եւ Քու պատկերիդ նմանութեամբ եւ տիեզերքիդ արարչապետիդ համաձայն ստեղծեցիր եւ զինք բոլոր արարածներուն վրայ տէր եւ իշխան նշանակեցիր (Մննդոց 1:26-28) եւ զգուշացուցիր իրեն Քու պատուիրաններուդ հետեւիլ եւ բարիքը վայելել, որ անոր ձրիաբար տուիր Քու առատութենէդ:

Եւ հիմա, իմ Տէրս եւ իմ Աստուածս որ զիս՝ անարգութեան հողը, որ այնպիսի անկշռելի բարութեամբ բարգաւաճեցուցիր, ես ինքս կեանքի թշնամիին հրապոյրներուն անսալով, կեանք պարգեւողիդ պատուիրանները անտեսեցի եւ իմ Աստուծոյս եւ իմ նմանութիւնս հաստատողէն հեռացայ: Հոգիիս կերպարանքներուն գեղեցկութիւնը նսեմացուցի բազմատեսակ անօրէնութիւններով եւ շարհուրեցայ:

Զիս իմացական մտքով հարստացուցիր շարէն խորշելու ու բարին ընտրելու, բայց ես անմտութեամբ տարուելով յօժարեցայ շարը ընտրել: Քու կամքովդ զիս Քու աստուածութեանդ նմանութեան բարձրացուցիր, իսկ ես մարմնիս կիրքերուն ծառայ դառնալով անբան անասուններուն հաւասարեցայ: Քու հրամաններուդ լոյսը, որ ինձի տուիր անոնցմով երկնային օթեւանին ուղիդ ճանապարհին մէջ մնալու մոռցայ, իսկ ես խաւարին երթալով՝ անեղանելի կորստեան վիհին խորխորատը ինկայ:

Բայց դուն, ո՛վ մարդասէր եւ երկայնամիտ Տէր, իմ դէմս յաւիտեան մի՛ բարկանար եւ իմ մի՛ պահեր, որովհետեւ մօրս արգանդէն ես ծնայ (Սաղմոս 22:10, 71:6) Քեզի համար եւ դուն ես իմ Աստուածս եւ իմ Տէրս (Յովհաննէս 20:28): Գթա՛ ինձի՝ Քու ձեռագործիդ եւ Քու աստուածեղէն շնորհքներով նորոգէ մեղքերով խանգարուած Քու բարերարութեանդ պատկերը: Իմ մտքիս աչքերը լուսաւորէ իմ շաւիղներս ուղղելու Քու օրէնքներուդ ճանապարհիդ մէջ: Քու սուրբ երկիւղովդ բաղձանքներուս եւ անբան կիրքերուս բնութիւնը սանձարձակէ: Իմ հոգիս Քու աստուածութեանդ սիրով վառէ Քու բարերարութեանդ հաճոյքին համաձայն օրհնութեան պատարագ մատուցանելու: Իմ փրկութեան թշնամիին ձեռքը մի՛ ձգեր զիս, որ կ' ուզէ զիս արտաքին խաւարին մէջ նետել, այլ Քու բարեգթութեամբդ այցելէ ինձի եւ փրկէ զիս:

Հակառակորդին մահաբեր հարուածներէն ուժաթափ եղայ եւ բեկանուեցայ եւ

իմ մեղքերուս բեռան տակ իմ մէջքս կքեցաւ, բայց Դուն, ո՛վ ողորմած, նայիր իմ բազմամեղ անձիս եւ զօրացուր զիս շարը թօթափելու եւ Քու օրէնքներուդ հրամաններուն մասին խոկալու: Աներեւոյթ վիշապին թոյնէն թունաւորուեցայ եւ մահը ամէն ժամ իմ առջեւ է: Գթա՛ ինծի, ո՛վ օրհնեալ եւ ամենողորմ, եւ Քու երկնային շնորհքներուդ ապաքինիչ դեղը ինծի տուր, որպէսզի ապրիմ եւ Քու անբացատրելի մարդասիրութիւնդ փառաւորեմ, հիմա եւ միշտ եւ մինչեւ անվախճան յաւիտեանները. ամէն:

ՇԱԲԱԹ
ԱՂՕԹՔ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ԵՐԿՆԱԻՈՐ ՀՕՐ՝
ԵՐԱՆԵԼԻ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԳԱՌՆԵՑԻՒՆ ԿՈՂՄԷ

Սուրբ եւ ամենակալ Աստուած, անբաւելի եւ անբացատրելի, անեղ բնութիւն եւ ամենազօր զօրութիւն, որ այսօր Քու բոլոր գործերէդ հանգստացար եւ այդ օրը օրհնեցիր եւ սրբացուցիր ամենէն իմաստուն խորհուրդով եւ նախագիտութեամբ (Մենդոց 2:2-3): Հետեւաբար ես՝ մեղքերուս ծնունդը՝ հոգեկան վնասներու դառնագին ցաւերուն ախտը, որովհետեւ խաւարի իշխանը մահացու հով շնչեց իմ մէջս եւ ինծի համար այլեւս դժնդակ տանջանքներէն հանգիստ չկայ: Բայց Դուն ո՛վ ամենազօր՝ Քու աննահանջելի հրամանովդ իմ հոգիիս հիւանդութիւնը բժշկէ եւ անհնար տանջանքներէն զիս հանգստացուր, որոնց պատճառով հասած եւ կեցած եմ մահուան դրան առջեւ, որովհետեւ ամէն ինչի կարող ես եւ հզօր եւ Քեզի համար անկարելի բան չկայ:

Երկրաւորներու սէրը եւ դիւրին բաներու բաղձանքը իմ միտքս գերի դարձուցին, շարաշար վիշտերը զիս ամէն օր զգացական եւ անիմաստ բաներու ծառայ դարձուցին եւ երբեք դադար, հանգիստ եւ ժամանակ առիթ չտուին դառն աշխատութիւններէն եւ անտանելի կիրքերու կարիքներէն ազատուելու ելքի մը մասին մտածելու: Եւ ապա Քեզի կ'աղաչեմ ո՛վ բարերար, որ բոլոր բաներուն փրկութիւնն ես (Յբրայեցիս 2:10; Բ. Տիթոմէոս 2:10) եւ նեղուածներուն վիշտերուն դիւրին լուծումը: Տուր ինծի այս տառապանքներէն ձերբազատուելու միջոցը, մշտնջենաւոր կեանքի ազատութիւնը եւ անցաւ հանգստեան կեանքը, ուրկէ ցաւերը եւ հեծութիւնները մերժուած են (Սաղմոս 116:3, 25:17-18; Բ. Կորնթացիս 4:8-9):

Բանսարկուին հրապոյրներուն հողմով յանցանքներու յուզեալ ալիքները մարմնիս նաւակը կը բախեն եւ կը սպառնան անբացատրելի տանջանքներու խաւարային անդունդները խորասուզել զիս: Իսկ դուն ո՛վ բարեգութ, փրկէ զիս այս վիշտերէն շնորհքիդ ամենազօր աջով եւ երկնային խաղաղ հանգստեան նաւահանգիստը հասցուր զիս, ուր բարիքներու բոլոր գանձերը եւ անարատ երջանկութիւնները ամբարուած են:

Տէր իմ Աստուածս, մի՛ ձգեր զիս իմ կամքիս, որովհետեւ ապականած բնութեանս արտօնութեամբ եւ յօժարութեամբ դէպի անցաւոր եւ անիմաստ բաներու ազդեցութեան տակ գացի: Հետեւաբար, Քու ողորմութեանդ եւ շնորհքներուդ նպաստը ինձմէ հեռացնելով, զիս մի՛ մոռնար իմ անօրութիւններուս համար, այլ Քու մարդասիրութեանդ համաձայն խնայէ ինծի՝ Քու ստեղծած արարածիդ, որ անզսպելի հեծութեամբ Քեզի կ'աղաղակէ եւ կ'աղաչէ:

Ո՛վ անոխակալ, ականջալո՛ւր եղիր ինծի: Գթա՛ ինծի ո՛վ մարդասէր: Ներէ՛ ինծի ո՛վ շարութիւններս չիշող եւ բազմաթիւ մեղքերով ծանրաբեռնուած անձիս ողոր-

մութիւն տուր, Քու մեծ ողորմութեանդ համաձայն: Քու սուրբ անուանդ փառքին համար ինձի բարի նշան մը տուր եւ իմ մեղքերու քաւութիւն տուր Քու ամենաբաւական շնորհքներուդ միջոցաւ, որովհետեւ Դուն քաղցր ես, ով Տէր եւ Քու գթութիւնդ անսահման է:

Կ'աղաչեմ Քեզի, ո՛վ մարդասէր, զիս դժոխային գազաններուն ձեռքը մի՛ մատներ, որոնք իրենց բերանները բացած ամենէն սուր եւ դաժան ժանիքներով կը փորձեն իմ հոգիս կեղեքել եւ բզկտել: Քու բազկիդ զօրութեամբ հարուածէ զանոնք, որպէսզի ոչնչանան եւ Քու ծառագ մահաբեր վտանգէն ազատէ ու պահպանէ, որովհետեւ Դուն իմ կեանքս եւ փրկութիւնս ես (Սաղմոս 27:1) եւ ամէն ատեն իմ օգնութիւնս Քեզմէ կու գայ (Սաղմոս 121:1)

Իմ մեղքերու բազմութեան համար տարակուսած վարմունքի մէջ եմ, երբ մտքիս աչքերով կը տեսնեմ անոնց անաչառ եւ արդար դատաստանը, բոլոր գործերուն անշիջողական յանդիմանութիւնը, մեղաւորներու եւ անդարձներուն սոսկալի պատիժը, անշէջ եւ անմար կրակը եւ յաւիտեանական դատապարտութիւնը:

Եւ որովհետեւ իմ անհատական եւ անձնական կարողութեամբս չեմ կրնար մեղքերու բեռը թօթափել եւ շուտափոյթ պատիժներէն ազատիլ, այս պատճառով անձնապէս Քեզի կը կանչեմ, ով մարդասէր, գործակից եղիր ինձի զիս իմ անօրէն գնացքներէն հեռացնելու եւ մտքի ամենայն զօրութեամբ Քեզի դիմելու եւ սրտառուչ զղջումով շնորհք եւ թողութիւն գտնելու եւ Քու ողորմութեամբդ Քու սուրբերուդ հետ միասին արժանի ըլլալու Քու երկնային արքայութեանդ մշտնջենաւոր հանգիստին եւ անոնց հետ անլուելի գոհաբանութիւններով փառաւորելու Քու ամենագոր Տէրութիւնդ, յաւիտեաններուն յաւիտեանը. ամէն:

Արեւմտահայերէնի վերածեց՝

համեմատական կրօններու դոկտոր, պրոֆեսոր

ՆԱԻԱՍԱՐԳ ՄԱՐՏՈՅԵԱՆ

